
Pesseta vs. Lliura catalana - Unitat de compte

Autor:

Data de publicació: 20-02-2022

Pesseta

Peseta (castellà)

100 ?

200 ? – Madrid Capital Europea de la Cultura – 1992

ISO 4217

Codi

ESP

Denominacions

Subunitat

1?100

céntim (Ctm/Cts)

(a causa de la inflació, els céntims van ser retirats de la circulació el 1983)

Símbol

? o Pta/Pts

Sobrenom

perra chica (5 Cts),

perra gorda (10 Cts),
pela (1 ?),
duro (5 ?),
talego (1.000 ?),
quilo (1.000.000 ?)

Bitllets

Freq. utilitzat
1.000 ?, 2.000 ?, 5.000 ?, 10.000 ?

Rarament utilitzat
200 ?, 500 ?

Monedes

Freq. utilitzat
5 ?, 25 ?, 50 ?, 100 ?, 500 ?

Rarament utilitzat
1 ?, 10 ?, 200 ?, 1.000 ?, 2.000 ?

Demografia

Usuaris

mostrar

Espanya

Andorra

Emissió

Banc central
Banc d'Espanya

Lloc web
www.bde.es

Impressora
Fábrica Nacional de Moneda y Timbre

Lloc web
www.fnmt.es

Menta
Fábrica Nacional de Moneda y Timbre

Lloc web
www.fnmt.es

Valoració

Inflació
1.4%

Font
Cambra Guipúscoa, 1998

ERM

Des que
19 de juny de 1989

Tipus fix des de
31 de desembre de 1998

Substituït per €, no en efectiu
1 de gener de 1999

Substituït per €, efectiu
1 de març de 2002

€ =
166.386 ?

Aquest infobox mostra l'estat més recent abans que aquesta moneda quedés obsoleta.

La pesseta (/ p??se?t? /, en castellà: [pe?seta])[a] va ser la moneda d'Espanya entre 1868 i 2002. Juntament amb el franc francès, també era una moneda de facto utilitzada a Andorra (que no tenia moneda nacional amb moneda de curs legal). [1]

La peceta fou una unitat monetària de les emissions d'or i d'argent encunyades a Barcelona des del 1808 fins al 1814,

sota el govern napoleònic durant la guerra del Francès.[1] Fou utilitzada a Catalunya fins al 1850, l'any en què Espanya dugué a terme el procés de decimalització. «Pesseta» també fou un nom utilitzat arreu d'Espanya per referir-se a una quantitat de quatre rals de billó.[2]

Essent una derivació de «peça» i no de «peso»,^[1] peceta seria la forma ortogràfica més adequada.^[3] A Catalunya, la peceta se subdividia en sis sous, cadascun dels quals contenia quatre quarts, vuit xavos o dotze diners. Cinc pecetes equivalien a un duro, que al seu torn equivalia a vuit rals de plata forta espanyols (dòlar espanyol). La peceta valia quatre rals al nou sistema decimalitzat.

El nom "pesseta" ressorgí el 1868 amb la reforma monetària de Laureà Figuerola i Ballester per referir-se a la nova divisa espanyola, amb un valor equivalent al de la peceta antiga.^[4]

Abans de la creació de la pesseta espanyola, la peceta va ser la unitat monetària oficial a Catalunya durant l'ocupació napoleònica (1808-1814), portant aquest nom tota la moneda d'or i argent que es va batre a Barcelona. També portaren aquesta denominació els duros de resistència de Girona, Lleida i Tarragona batuts el 1809. Encara s'encunyarien duros amb el nom de peceta a Mallorca, 1823, i d'una peceta a Barcelona el 1836 i 1837.

Etimologia

El nom de la moneda prové del peceta, una forma diminutiva catalana de la paraula catalana peça (que significa peça) o del peso espanyol (pes, utilitzat com a sinònim de moneda). ^[2] La paraula pesseta s'ha conegut ja el 1737 per referir-se col·loquialment a la moneda per valor de 2 notícies provincials o 1⁄25 d'un peso. ^[3] Les monedes denominades en "pessetes" es van emetre breument el 1808 a Barcelona sota ocupació francesa; veure pesseta catalana.

Referències

- ? Anar a :1,0 1,1 Salrach i Marés, Josep M.; Termes, Josep. Diccionari d'Història de Catalunya. Ed. 62, 1992, p. 816.
- ? Suchet, Louis Gabriel. Memoirs of the War in Spain, from 1808 to 1814 (en anglès). H. Colburn, 1829, p. 304.
- ? P.Fabra "Diccionari Ortogràfic" Precedit d'una exposició de l'ortografia catalana segons el sistema de l'institut d'estudis catalans Publicacions de l'Institut de la Llengua Catalana. Barcelona 1917
- ? Vergés, Josep C. Laureà Figuerola i la pesseta (en castellà). Institut d'Estudis Catalans, 2003, p. 11. ISBN 8472836649.

Lliura (moneda)

Salta a la navegacióSalta a la cerca

La lliura és la unitat de massa de ~407 g d'argent fi sobre la qual es va basar el sistema monetari carolingi per dotar a la seva unitat monetària, el diner, de les seves característiques intrínseques, atès que de cada una d'elles se n'havien de produir 240 unitats monetàries de diner. A partir d'aquell moment la lliura va esdevenir moneda de compte i aquesta funció va ser sostinguda també pels sistemes derivats, en els quals la lliura pesava el que pesàs l'argent teòric que haurien de contenir 240 diners. Aquesta pèrdua d'estabilitat en la massa de la lliura resultant, va conduir a la seva substitució pel marc com a mesura que fixaria la talla de la moneda.

Modernament la lliura ha esdevingut moneda efectiva i ha estat, i malgrat la decimalització és en alguns casos, la unitat monetària de diversos estats del món. El terme té el mateix origen que la lira, moneda de diversos països com ara Turquia o bé, fins a l'adopció de l'euro, Itàlia.

Tipus de lliures usades actualment:

La lliura egípcia (Egipte)

La lliura libanesa (Líban)

La lliura síria (Síria)
La lliura sudanesa (Sudan)
La lliura sud-sudanesa (Sudan del Sud)

Bitllet d'1 lliura esterlina de la dècada del 1940

La lliura esterlina, emesa pel Banc d'Anglaterra per al seu ús a Anglaterra i a Gal·les. Hi ha diverses lliures equivalents emeses en altres parts de les illes Britàniques i als territoris britànics d'ultramar, com ara:

la lliura escocesa (Escòcia)
la lliura de Gibraltar (Gibraltar)
la lliura de Guernsey (Guernsey)
la lliura d'Irlanda del Nord (Irlanda del Nord)
la lliura de Jersey (Jersey)
la lliura de les Malvines (illes Malvines)
la lliura de l'illa de Man (illa de Man)
la lliura de Santa Helena (Santa Helena)

També la República d'Irlanda va fer servir la lliura com a moneda oficial fins a la seva substitució per l'euro el 1999. La lliura irlandesa, emesa per primer cop el 1928, va mantenir la paritat amb la lliura esterlina fins al 1979. Altres lliures que han passat a la història han estat la lliura australiana, la lliura neozelandesa i la lliura sud-africana.

La moneda de Malta, coneguda abans com a lliura, fou anomenada lira el 1983 i substituïda per l'euro a començament del 2008, igual com la lliura xipriota. La lliura de Turquia també se sol conèixer més habitualment amb el seu nom turc de lira.

Moneda de 6 lliures de la República Francesa del 1793

El símbol de la lliura, sobretot pel que fa a la lliura esterlina del Regne Unit i les seves possessions, és una L majúscula manuscrita travessada horitzontalment per un guionet o el signe igual: £.

El mateix símbol £ fou usat a Itàlia i a la República d'Irlanda per a la lira i la lliura irlandesa respectivament, abans de la introducció de l'euro en aquests països (si bé darrerament el símbol oficial de la lira italiana era una L majúscula).

Unitat de compte

La lliura catalana va esdevenir al s.XV-XVI una simple:

Una unitat de compte és una unitat de mesura que comptabilitza el valor de mercat d'un bé o servei. La moneda és una

unitat de compte, però n'hi ha d'altres.

Les mercaderies en venda en un mercat són expressades fent servir aquesta unitat de compte, acceptada per tots els seus agents. És una manera de generalitzar i estandarditzar el valor dels diferents productes o serveis oferts i demanats al mercat. D'aquesta manera el valor és calculat pel venedor i expressat al comprador, qui pot acceptar o no l'operació.

Els títols de crèdit o de deute es denominen en unitats de compte. D'aquesta manera el valor convingut és mesurat i el mètode de càlcul del deute és definit.

La majoria de mercats tenen poques unitats de compte completament acceptades, per tal de facilitar les operacions financeres.

Vegeu també

Lira, nom alternatiu de la lliura.

Lliura barcelonina, antiga unitat monetària catalana equivalent a 240 diners.

Lliura francesa, antiga unitat monetària de França, equivalent a 20 sous i vigent fins al 1794, que englobava diverses variants com la lliura parisenc, encunyada a París, o la lliura tornesa, encunyada a Tours.

Lliura mallorquina, antiga unitat monetària de Mallorca, equivalent a 327 g d'argent, vigent fins a l'any 1868.

Lliura valenciana, antiga unitat monetària encunyada a València, usada al País Valencià i equivalent a 240 diners (valencians).

Moneda romana, de la qual deriva la lliura.

Història

Les unitats monetàries en els regnes de Castella eren el real de velló i el maravedí, contenint cada real de velló 34 maravedís, i el ral de a huit, també anomenat pes fort o dur, equivalent a 18 rals i 24 maravedís. La unitat de compte dels regnes de la Corona d'Aragó era la lliura, equivalent a vint sous, i cada sou a dotze diners. També s'utilitzava com a moneda la pesseta, encunyada durant la guerra per l'Arxiduc Carles, que va batre a Barcelona rals de a dos, ardits i croats, així com diuitens a València.

La lliura barcelonina era una unitat monetària encunyada a Barcelona i utilitzada a l'edat mitjana i l'edat moderna a Catalunya.

Va ser la moneda oficial de la República Catalana l'any 1641 però ja s'hi usava a l'edat mitjana. A la baixa edat mitjana va arribar a ser una de les monedes més fortes a la Mediterrània i a Europa, malgrat que a partir de finals del segle XIV va anar reculant fora del país en front d'altres monedes. Tot i així, va continuar funcionant com a moneda de compte.[1]

El sistema monetari barceloní tenia el seu origen en el carolingi i es fonamentava en el pes de l'argent, de manera que una lliura corresponia a 327 grams de plata. Del barceloní van derivar els sistemes monetaris valencià i mallorquí (vegeu també: lliura mallorquina i lliura valenciana). Els tres sistemes comptaven amb lliures que tenien com a divisors 20 sous o també 240 diners.

Al voltant del segle XVIII, la lliura barcelonina també era anomenada "lliura catalana" i era equivalent 10 rals, 20 sous, 240 diners i 2'67 pessetes.

Les monedes utilitzades a Espanya abans de la introducció de la pesseta el 1868 inclouen:

El maravedí dels segles XI al XV.

El real espanyol original introduït a mitjans del segle XIV, que a partir de 1497 es va fixar en 34 maravedís. Vuit d'aquests ments originals eren iguals al dòlar espanyol, o peso, o duro.

El real de vellón, que es va emetre prolíficament a Espanya en els segles XVII i XVIII, i que va ser valorat molt menys d'1/8è dòlar. El 1737 es va fixar finalment en 1/20 dòlar. El 1850 es va dividir decimalment en 10 dècims o 100 céntimos.

L'escut de plata de curta durada de 1864 a 1869, per valor d'1/2 dòlars i dividit en 10 reals de vellón o 100 céntimos de escudo.

La pesseta, anteriorment no una unitat monetària, sinó un nom col·loquial per a la moneda per valor d'1/5 d'un peso, es va introduir formalment com a unitat monetària el 1868, en un moment en què Espanya considerava unir-se a la Unió Monetària Llatina (LMU). [8] Espanya finalment va decidir no unir-se formalment a la LMU, tot i que va aconseguir l'alineació amb el bloc. [9] La Llei espanyola de 26 de juny de 1864 va decretar que en preparació per a l'adhesió a la Unió Monetària Llatina (creada el 1865), la pesseta es va convertir en una subdivisió del peso espanyol amb 1 pes dur = 5 pessetes. La pesseta va substituir totes les monedes anteriors denominades en escuts de plata i reals de velló a un ritme de 5 pessetes = 1 pes dur = 2 escuts de plata = 20 reals de velló.

La pesseta equivalia a 4,5 grams de plata, o 0,290322 grams d'or, l'estàndard utilitzat per totes les monedes de la Unió Monetària Llatina. A partir de 1873, només es va aplicar el patró d'or.

Les turbulències polítiques de principis del segle XX (especialment durant els anys posteriors a la Primera Guerra Mundial) van fer que la unió monetària es trenqués, encara que no va ser fins al 1927 que va acabar oficialment. [10]

Durant la Guerra Civil (1936-1939), es van retirar les monedes d'or i plata i es van introduir monedes de coure-níquel. El 1959, Espanya va passar a formar part del Sistema De Bretton Woods, pegant la pesseta a un valor de 60 ¢ = US \$ 1. El 1967, la pesseta va seguir la devaluació de la lliura esterlina, mantenint el tipus de canvi de 168 ¢ = £ 1Stg i establint un nou tipus de 70 ¢ = US \$ 1.

L'elevada inflació va ser constant a Espanya des de la Guerra Civil fins a la dècada de 1990. Després d'un segle amb el bitllet de 1.000 ¢ sent la nota més gran, el bitllet de 5.000 ¢ es va introduir el 1976. Es van emetre una sèrie de monedes per commemorar la Copa del Món de Futbol de 1982 celebrada a Espanya. Totes les monedes fraccionàries van ser retirades el 1983; al mateix temps, es van introduir 2.000 ¢ i 10.000 ¢ notes.

200 ¢ i 500 ¢ bitllets van ser retirats el 1992 i substituïts per monedes, deixant 1.000 ¢ com la nota més petita. Les monedes van variar d'1 ¢ a 500 ¢. Aquell any es van emetre una sèrie de monedes commemoratives dels Jocs Olímpics d'estiu de 1992 a Barcelona i l'Expo '92 de Sevilla. Espanya es va veure fortament afectada per la recessió de principis de la dècada de 1990 i la pesseta es va devaluar tres vegades, la primera d'elles just després del Dimecres Negre, caient de 100 ¢ a 130 ¢ per 1 dòlar EUA. [11]

Totes les monedes de l'època franquista van ser retirades el 1997. La pesseta va vincular el seu valor amb la moneda de l'euro l'1 de gener de 1999, i va tocar fons aquell any en què es requeria 200 ¢ per comprar 1 dòlar. [12] En el moment en què l'euro es va convertir en una moneda material, es necessitaven 185,29 ¢ per comprar 1 dòlar EUA, és a dir, 1,1743 euros. [13]

La pesseta va ser substituïda per l'euro el 2002,[14] després de la creació de l'euro el 1999. El tipus de canvi va ser d'1 euro = 166,386 ¢. [15]

Símbol de la pesseta

Tradicionalment, mai hi havia un sol símbol o caràcter especial per a la pesseta espanyola. Les abreviatures comunes eren "Pt", "Pta", "Pts" i "Ptas", una manera comuna de representar quantitats de pessetes impreses era l'ús de lletres superiors: "Pta" i "Pts".

Una màquina mecanografia AEG Olympia Traveller de Luxe dels anys 70 amb el símbol ?

Els models espanyols comuns de màquines d'escriure mecàniques tenien l'expressió "Pts" en un sol capçal d'un sol tipus, com una taquigrafia destinada a omplir un únic espai de tipus () en taules en lloc de tres (++) . PtsPts

Més tard, els models espanyols de màquines d'escriure elèctriques IBM també van incloure el mateix tipus en el seu repertori.

Quan el primer IBM PC va ser dissenyat el 1980, incloïa un "símbol de pesseta" "Pts" a la ROM del maquinari de targetes de sortida de vídeo Monochrome Display Adapter (MDA) i Color Graphics Adapter (CGA), amb el número de codi 158. Aquest gràfic original de conjunt de caràcters més tard es va convertir en la pàgina de codis de l'MS-DOS 437. Alguns programes de full de càlcul per a PC sota MS-DOS, com Lotus 1-2-3, van utilitzar aquest caràcter com a símbol de pesseta en les seves edicions espanyoles. Les pàgines de codis internacionals posteriors de l'MS-DOS, com la pàgina de codis 850 i altres, van desacreditat aquest caràcter a favor d'alguns altres caràcters nacionals.

Per tal de garantir l'intercanvi amb codificacions anteriors com la pàgina de codis 437, l'estàndard internacional Unicode inclou aquest caràcter com U+20A7 PESETA SIGN en el seu bloc de Símbols Monetaris. A part d'això, l'ús del "símbol de la pesseta" és extremadament rar, i ha estat obsolet des de l'adopció de l'euro a Espanya. [Cal citació]

En la versió 1.0 d'Unicode el caràcter ? U+20A7 PESETA SIGN tenia dos glifs de referència: un glif de lligadura "Pts" com a la pàgina de codis d'IBM 437 i un P erroni amb traç. En Unicode 2.0 el glif de referència P amb traç es mostrava erròniament com l'únic símbol de pesseta[4] i més tard es va corregir a la lligadura de Pts i es va afegir un codi de caràcter separat per al signe de peso.

Subdivisió de la pesseta

La pesseta es subdividia en 100 céntimos o, informalment, 4 reals. L'última moneda de valor inferior a una pesseta va ser una moneda de 50 Cts emesa el 1980 per celebrar la celebració de la Copa del Món de Futbol de 1982. [5] L'última moneda de 25-céntimo (o real) va ser datada el 1959, els deu céntimos també dataven de 1959; ambdues monedes portaven el retrat de Franco. La moneda 1-céntimo va ser encunyada per última vegada el 1913 i va comptar amb el rei Alfons XIII. [6] La moneda 1/2-céntimo va ser encunyada per última vegada el 1868 i va comptar amb la reina Isabel II. [7]

Monedes

De 1868 a 1982, es va utilitzar un sistema de datació únic per a les monedes espanyoles. Això seria adoptat i de vegades abandonat de manera intermitent durant diverses ocasions, i va continuar sent utilitzat durant els primers anys del regnat de Joan Carles I. Encara que una "data d'autorització" comuna es trobarà en pràcticament totes les monedes d'aquest període en l'anvers (frontal) de cada moneda, la data real de moltes monedes es pot trobar dins d'una petita estrella de sis puntes, típicament al revers (part posterior) de cada moneda, però de vegades la part davantera. Per tant, la data anversa no sempre reflecteix la data real d'encunyació, sinó més aviat un descans dels dissenys de matrius de monedes anversos més antics. Per tant, si la data de la moneda mostra 1959 per davant, però un petit "64" es representa a l'estrella de sis puntes a la part posterior, llavors la data real d'emissió és en realitat 1964 en lloc de la data representada davant. Aquest sistema de cites seria abandonat a principis de la dècada de 1980 anticipant un redisseny d'un per un de cada denominació de moneda.

Últime edicions de monedes de pesseta (manca de 500 ? moneda) i moneda d'1 euro per a mida de referència.

Encunyació decimal de la monarquia

No es van emetre monedes per la curta Primera República (1873-1874).

El 1869 i 1870, les monedes es van introduir en denominacions d'1, 2, 5, 10, 20 i 50 céntimos, i 1 ?, 2 ? i 5 ?. Les quatre denominacions més baixes van ser colpejades en coure (reemplaçades per bronze des de 1877), amb els 20 Cts, 50 Cts, 1 ? i 2 ? colpejats en plata .835 i el 5 ? colpejat en plata .900. Les monedes de 5 Cts i 10 Cts van ser

ràpidament anomenades perra chica (gos petit) i perra gorda (gos gras), respectivament, ja que la gent llavors era incapaç de reconèixer la forma del lleó en ells, confonent-lo amb un gos. [16] La moneda de 5 ? va ser anomenada duro (dur), fent referència a l'antic pes dur. Les monedes eren anomenades duros per cada generació fins a la retirada de la pesseta el 2002, i els espanyols sovint comptaven informalment en aquesta unitat (per exemple, utilitzant '20 duros' per 100 ?).

Les monedes d'or 25 ? es van introduir el 1876, seguit de 10 ? el 1878. El 1889, es van introduir 20 monedes, amb la producció de les 25 ? cessant. El 1897, es va fer un únic número d'or 100 ?. La producció de monedes d'or va cessar el 1904, seguida de la de les monedes de plata el 1910. Les últimes monedes de bronze van ser emeses el 1912.

A partir de 1906 es va emetre una nova sèrie de monedes d'1c i 2c en bronze. A causa d'una sèrie de qüestions econòmiques, aquestes eren les dues úniques monedes d'aquesta sèrie.

La producció de monedes es va reprendre el 1925 amb la introducció de cupronickel 25 Cts. El 1926, es va fer un número final de plata de 50 Cts, seguit de la introducció d'una versió holed dels 25 Cts el 1927.

La Segona República i la Guerra Civil

La Rubia, moneda d'1-Pta de 1937

El 1934, la Segona República Espanyola va emetre les seves primeres monedes amb la denominació de 25 Cts i 50 Cts i 1 ?. Els 25 Cts i la plata 1 ? eren de la mateixa mida i composició que els números reials anteriors, mentre que el 50c es va colpejar en coure. El 1937 es va encunyar una moneda de 5 Cts en ferro i una nova 1 ? en llautó. Una moneda de ferro de 10 Cts també es va produir el 1938, però mai es va emetre en circulació, sense saber si a causa de la seva estreta semblança amb el 5c o perquè el govern d'emissió va caure abans que pogués ser alliberat. Tots ells van substituir símbols i imatges relacionades amb la monarquia. El llautó 1 ? de vegades es deia La Rubia (La Rossa), ja que presentava la cara d'una dona en un aliatge de color daurat. [17]

Monedes de l'Estat Nacionalista i períodes de la Segona Guerra Mundial

Els nacionalistes van emetre les seves primeres monedes oficials el 1937. Aquests eren 25 Cts amb un sol naixent i un embragatge de fletxes. Aquestes monedes van ser encunyades a Viena. Un coure més petit 25 Cts seguit el 1938. Després del final de la Guerra Civil el 1939, el victoriós govern nacionalista va introduir 5 Cts i 10 Cts el 1940 amb un conqueridor, seguit de monedes d'alumini-bronze 1 ? de mida reduïda el 1944 amb l'escut estatal i símbols nacionals.

Durant la Guerra Civil, una sèrie d'encunyacions locals també van ser emeses per les forces republicanes i nacionalistes. El 1936, els nacionalistes van publicar les següents peces:

BarriDenominacions

Cazalla de Sierra
10 Cts

Arahal
50 Cts, 1 ? & 2 ?

Lora del R  
25 Cts

Marchena
25 Cts

La Pobla de Cazalla
10 Cts i 25 Cts

Les següents qüestions van ser fetes per les forces republicanes el 1937:

BarriDenominacions

Arenys de Mar
50 Cts, 1 ?

Astúries i Lleó
50 Cts, 1 ? & 2 ?

Euskadi (País Basc)
1 ? & 2 ?

ibi
25 Cts, 1 ?

L'Ametlla del Vall  s
25 Cts & 50 Cts, 1 ?

Menorca
5 Cts, 10 Cts & 25 Cts, 1 ? & 21?2+ ?

Nules
5 Cts, 10 Cts, 25 Cts & 50 Cts, 1 ?

Olot
10 Cts

Santander, Pal  ncia i Burgos
50 Cts, 1 ?

Segarra de Gaià (actualment Santa Coloma de Queralt[18])

Moneda de l'època franquista

Un bitllet de 1.000 ? de 1957. L'anvers mostra els Reis Catòlics, mentre que al revés es mostra l'escut d'Espanya sota el domini dels Reis Catòlics.

Les primeres monedes d'1 ? amb el retrat de Francisco Franco es van publicar el 1947. Cupro-níquel 5 ? seguit el 1949. El 1949, es van introduir cupro-níquel 50 Cts, seguit d'alumini-bronze 2?1+ ? el 1954, cupro-níquel 25 ? i 50 ? el 1958 i alumini més petit 10 i 25 céntimos el 1959. La plata 100 ? es va emetre entre 1966 i 1969, amb alumini 50 céntimos introduïts el 1967. El 1966 es va redissenyar el perfil de Franco per representar una representació més recent del líder.

Després de l'ascensió del rei Joan Carles, hi va haver alguns canvis. La substitució del retrat de Franco pel de Joan Carles en els 50 Cts i 1 ? el 1975 i l'addició d'un cupro-níquel 100 ? el 1976. S'han descatalogat 10 cts. No obstant això, es van produir canvis més significatius a cada moneda el 1982. Després d'aquest redisseny es va suspendre el 50 Cts, amb alumini que reemplaçava alumini-bronze en el 1 ?. També es va introduir una moneda de 2 ? amb un mapa d'Espanya, encara que aquesta denominació mai es va fer popular. Més important encara, es van introduir llautó níquel 100 ?. El redisseny es va centrar al voltant de la Copa del Món de Futbol de 1982 i va representar temes relacionats amb el futbol en els 1 ?, 5 ?, 25 ?, 50 ?, i 100 ?. Poc després, el gran cupronickel 100 va ser reemplaçat per una moneda de bronze d'alumini més petita, que també va substituir el bitllet de 100 ?. Cupronickel 10 ? es va introduir el 1983, una denominació que anteriorment no s'havia emès durant moltes dècades. Això va precedir un redisseny a l'engròs en totes les monedes espanyoles circulants i l'abandonament del sistema de cites "estrella". Cupronickel 200 ? es van introduir el 1986, seguit del bronze d'alumini 500 ? el 1987.

El 1989 van arribar els canvis més importants; la mida de la moneda 1 ? es va reduir significativament. La moneda de 2 ? es va interrompre. Es van introduir bronze d'alumini més petit 5 ?, i també es va introduir bronze d'alumini reduït 25 ? que tenia un forat al centre. Les monedes més petites de 50 ? també es van emetre el mateix any en cupronickel amb la forma de flor espanyola diferent que eventualment seria utilitzada per molts països, sobretot la moneda de 20 centaus de l'euro. Al mateix temps, la moneda de 200 ? es va fer més gran i va incloure una vora identificable amb lletres incuse. El 1999, es va afegir un holograma gravat amb làser a la moneda de 500 ? com a característica de seguretat per ajudar a descoratjar la falsificació. Durant aquest període, totes les monedes, excepte l'1 ? i 500 ? van passar per un redisseny commemoratiu cada any, en una línia similar al programa de quarters commemoratius de l'estat dels EUA fins a la seva interrupció el 2001 anterior a la introducció de la moneda comuna de l'euro.

Fins al 19 de juny de 2001, les següents monedes van ser encunyades per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre:

Valor	Equivalent en euros (€)	Diàmetre	Pes	Composició
1 ?	0.006 (0.01)	14 mm	0,55 g	Alumini

5 ?
0.03
17,5 mm
3 g
Alumini-bronze

10 ?
0.06
18,5 mm
4 g
Coure-níquel

25 ?
0.15
19,5 mm
4,25 g
Alumini-bronze

50 ?
0.30
20,5 mm
5,60 g
Coure-níquel

100 ?
0.60
24,5 mm
9,25 g
Alumini-bronze

200 ?
1.20
25,5 mm
10,5 g
Coure-níquel

500 ?
3.01
28 mm
12 gr
Alumini-bronze

Les monedes de 50 ? emeses entre 1990 i 2000 van ser les primeres que presentaven la forma de la flor espanyola.

Flor espanyola

Com totes les nacions membres, aquestes monedes vénen en denominacions d'1, 2 i 5 cèntims en llautó banyat en coure, 10, 20 i 50 cèntims en or nòrdic, i bimetàl·lic 1 i 2 euros amb un disseny invers comú. L'anvers de les tres primeres denominacions és la catedral de Santiago de Compostel·la, els centaús de 10, 20 i 50 cèntims representen el poeta i escriptor espanyol Miguel de Cervantes, i l'1 i 2 euros representen l'efígie del rei Joan Carles I o del rei Felip VI.

Bitllets

Article principal: Bitllets de la pesseta espanyola

El 1874, el Banc d'Espanya va introduir bitllets per a 25 , 50 , 100 , 500  i 1.000 . A excepció dels bitllets de 250  només emesos el 1878, les denominacions produïdes pel Banc Central d'Espanya no van canviar fins a la Guerra Civil, quan tant els republicans com els nacionalistes van emetre bitllets del Banc d'Espanya.

El 1936, els republicans van emetre 5 bitllets de 5  i 10 . El Ministeri d'Hisenda va introduir notes per a 50 Cts, 1  i 2  el 1938, a més d'emetre diners del segell (que consisteix en segells postals o d'ingressos enganxats a discos de cartró) en denominacions de 5 Cts, 10 Cts, 15 Cts, 20 Cts, 25 Cts, 30 Cts, 40 Cts, 45 Cts, 50 Cts i 60 Cts.

Les primeres emissions del Banc Nacionalista d'Espanya es van fer el 1936, en denominacions de 5 , 10 , 25 , 50 , 100 , 500  i 1.000 . 1  i 2  notes es van afegir el 1937. Des de mitjans de la dècada de 1940, les denominacions emeses eren 1 , 5 , 25 , 50 , 100 , 500  i 1.000 . Els 1 , 5 , 25  i 50  van ser substituïts per monedes a finals de la dècada de 1950.

La Fuensanta al revers de 100 , 1953

El 1978 es van introduir 5.000 bitllets . El bitllet de 100  va ser reemplaçat per una moneda el 1982, amb 1.000  bitllets introduïts el 1983, 200  el 1984 i 10.000  el 1987. Els bitllets de 200  i 500  van ser substituïts per monedes el 1986 i 1987.

La sèrie final de bitllets es va introduir entre 1982 i 1987 i va romandre de curs legal fins a la introducció de l'euro.

ImatgeValorEquivalent en euros (€)DimensionsColor principalRetrat

[1]
200 
1.20
120 × 65 mm
Taronja
Leopoldo Alas

[2]
500 
3.01
129 × 70 mm

Blau fosc
Rosalía de Castro

[3]
1.000 ?
6.01
138 × 75 mm
Verd
Benito Pérez Galdós

[4]
2.000 ?
12.02
147 × 80 mm
Vermell
Juan Ramón Jiménez

[5]
5.000 ?
30.05
156 × 85 mm
Marró
Joan Carles I d'Espanya

[6]
10.000 ?
60.10
165 × 85 mm
Gris
Joan Carles I d'Espanya i Felip d'Astúries

L'última sèrie de bitllets (1992) va ser:

Imatge	Valor	Equivalent en euros (€)	Dimensions	Color principal	Retrat
--------	-------	-------------------------	------------	-----------------	--------

[7]	1.000 ?	6.01	130 × 65 mm	Verd	Hernán Cortés i Francisco Pizarro
-----	---------	------	-------------	------	-----------------------------------

[8]	2.000 ?	12.02	138 × 68 mm	Vermell	José Celestino Mutis
-----	---------	-------	-------------	---------	----------------------

[9]
5.000 ?
30.05
146 × 71 mm
Marró
Cristòfor Colom

[10]
10.000 ?
60.10
154 × 74 mm
Gris
Joan Carles I d'Espanya i Jorge Juan y Santacília

Pesseta andorrana

La pesseta andorrana (ADP) va ser fixada a 1:1 a la pesseta espanyola. Després de l'esclat de la Guerra Civil espanyola el 17 de juliol de 1936, el Consell General d'Andorra va emetre el Decret 112, de 19 de desembre de 1936, pel qual s'autoritzava l'emissió de paper moneda avalat per bitllets espanyols. [19]

Substitució per l'euro

Última pesseta - 2.000 ? moneda commemorativa circulant

La pesseta va ser substituïda per l'euro l'1 de gener de 1999 en els taulers de canvi de divises. Les monedes i bitllets d'euro es van introduir el gener de 2002, i l'1 de març de 2002 la pesseta va perdre la seva condició de moneda de curs legal a Espanya, i també a Andorra. La taxa de conversió va ser d'1 euro = 166,386 ?.

Els bitllets de pesseta emesos des de 1939 i les monedes de curs legal el 31 de desembre de 2001 van romandre bescanviables en qualsevol sucursal del Banc Central Espanyol fins al 30 de juny de 2021. [20][21] Segons aquesta entitat, a partir de març de 2011 les pessetes per un valor estimat de 1.700 milions d'euros no s'havien convertit en euros. [22]

Vegeu també

Monedes commemoratives d'Espanya
Moneda de l'Amèrica espanyola
Economia d'Espanya
Euro (des de 1999)
Unió Europea (des de 1957)
Pesseta guineana equatorial
Unió Monetària Llatina (1865-1927)
Unió Llatina (des de 1954)
Filipines real
Pesseta sahrauí
Monedes d'euro espanyoles

Notes

^ Nom en altres llengües d'Espanya:

Aragonès, asturià i gallec: pesseta, IPA: [peʔseta]

Basc: pezeta, IPA: [pesʔeta]

Català: pesseta, IPA: [pʔʔsʔtʔ]

^ El 1999 per llei (només en mercats financers i transaccions comercials) es van utilitzar dues unitats monetàries (la pesseta espanyola encara tenia curs legal en tots els bitllets, monedes i comptes bancaris personals) fins al 2002.

Referències

^ Brendan D. Brown (1979). L'eix de la marca del dòlar: sobre el poder monetari. Springer. p. 79. 9781349042456 d'ISBN.

^ "Etimología de PESETA". Etimologías de Chile (castellà). [Consulta: 17 juny 2019 no fet]. 2019999999.2019.2022

^ Real Academia Española, Ed. (1737). Diccionario de autoridades.

^ Sato, Takayuki K. (2000-01-06). "Signe de pes i pesseta (U-20A7)" (PDF). Consultat el 26-12-2015.

^ 50 céntimos (1980). Galeria Mundial de Monedes.

^ 1 céntimo (1911-1913). Galeria Mundial de Monedes.

^ 1/2 céntimo (1866-1868). Galeria Mundial de Monedes.

^ "Pesseta". Enciclopèdia Britànica.

^ Charles P. Kindleberger (2005). Historia financer de Europa Occidental. Taylor i Francis. p. 150. 9780415378673 de l'ISBN.

^ "Un punt de vista: fer amics de la manera de moneda compartida". Notícies de la BBC. 2 de març de 2012.

^ El paro y la devaluación de la peseta le explotan al PSOE en plena campaña. El País

^ El dólar supera las 200 pesetas. El País

^ "Canvi inicial (2002)" Banc Central Europeu. [Consulta: 5 març 2011].

^ "L'euro es converteix en una realitat" Notícies de la BBC. 1 de gener de 2002.

^ "E-Day: Ha nascut l'euro". Notícies de la BBC. 1 de gener de 1999.

^ Escola Jabalquinto. Junta d'Andalusia.

^ Deu anys sense la Pesseta, revista Muy Interesante.

^ Ajuntament de Santa Coloma de Queralt. "Una mica d'història". [Consulta: 25 abril 2013.2013.2013.2013.2013.

^ ? Linzmayer, Owen (20 de gener de 2012). "Andorra". El llibre de bitllets (1 ed.). San Francisco, CA. p. 10. Consultat el 27-04-2012.

^ Intercanvis de pessetes. Arxivat el 2014-02-21 a la Wayback Machine Banco de España (Banc d'Espanya).

^ "Banco de España - Bitllets i monedes - Públic - Història de monedes i bitllets de pesseta".

^ Rainsford, Sarah (5 de març de 2011). "Espanya reintrodueix la pesseta per impulsar l'economia" Notícies de la BBC. [Consulta: 5 març 2011].

Bibliografia

Krause, Chester L.; Clifford Mishler (1991). Catàleg Estàndard de Monedes Mundials: 1801-1991 (18a ed.). Publicacions krause. 0873411501 de l'ISBN.

Pick, Albert (1994). Catàleg estàndard de diners en paper: qüestions generals. Colin R. Bruce II i Neil Shafer (editors) (7a ed.). Publicacions krause. isbn 0-87341-207-9.

Enllaços externs

Vista general de la pesseta de la BBC

Banco de España: últimes emissions de pessetes

Bitllets històrics d'Espanya (en anglès i alemany)

Precedit per

Escut espanyol

Moneda

espanyola 1868-1999/20021

Succeït per

Euro